

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

209180

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการถือที่ดินของผู้อยู่อาศัย

ผู้พิมพ์ การสทวท

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2554

๒๐๐๒๕๖๕๗๘

209180

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการฟ้องคดีอาญาแผ่นดินของผู้เสียหาย

ฐิติพงศ์ การสววก

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา ๒๕๕๔
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

LEGAL PROBLEMS CONCERNING CRIMINAL PROSECUTION
PURSUED BY INJURED PARTIES

THITIPONG KANSADUAK

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF LAWS

2011

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการฟ้องคดีอาญาแผ่นดินของ
ผู้เสียหาย

ชื่อผู้เขียน นายฐิติพงศ์ การสวดก

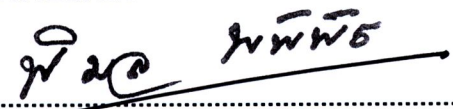
สาขาวิชา นิติศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล ประธานกรรมการ

อาจารย์หม่อมหลวงศุภกิตต์ จรูญโรจน์

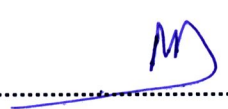
มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พูพิพิธ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์พิเศษกุลพล พลวัน)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กัชร กำประเสริฐ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล)

.....กรรมการ
(อาจารย์หม่อมหลวงศุภกิตต์ จรูญโรจน์)

บทคัดย่อ

209180

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการฟ้องคดีอาญาแผ่นดินของ
ผู้เสียหาย

ชื่อผู้เขียน นายฐิติพงศ์ การสวดก

ชื่อปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล	ประธานกรรมการ
2. อาจารย์หม่อมหลวงศุภกิตต์ จรูญโรจน์	

ในคดีอาญาแผ่นดินที่มีเอกชนเป็นผู้เสียหายรวมอยู่ด้วย ผู้เสียหายดังกล่าวสามารถเข้ามาดำเนินคดีอาญาแผ่นดินได้เองโดยไม่ต้องได้รับการอนุญาตจากพนักงานอัยการ การให้อำนาจแก่ผู้เสียหายในการดำเนินคดีอาญาแผ่นดินโดยอิสระ จึงอาจยังผลให้เอกชนมีโอกาสเข้ามาทำให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเสียหายได้ อีกทั้งในปัจจุบันการประสานความร่วมมือระหว่างผู้เสียหายกับพนักงานอัยการ และความร่วมมือระหว่างองค์กรอัยการกับศาลก็ยังไม่มีการรื้อรับเพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมได้ โดยการมอบอำนาจให้แก่ผู้เสียหายโดยอิสระในปัจจุบันจึงยังเกิดผลเสียในด้านการดำเนินคดีอยู่เป็นจำนวนมาก

จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยได้ให้อำนาจแก่เอกชนซึ่งผู้เสียหายในการดำเนินคดีอาญาแผ่นดินมากเกินไป อีกทั้งการให้อำนาจดำเนินคดีอาญาแผ่นดินในปัจจุบันยังขาดการตรวจสอบจากองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐที่จะเข้ามารักษาผลประโยชน์ของรัฐได้อย่างเต็มที่ จนส่งผลให้ผู้เสียหายใช้อำนาจดำเนินคดีไปในทางที่ไม่สุจริต โดยอาจมีสมยอมกับจำเลยและนำคดีมาสู่ศาลเพื่อตัดอำนาจในการดำเนินคดีอาญาแผ่นดินของพนักงานอัยการ โดยมีเจตนาเพื่อรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของตนเองมากกว่ารักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของรัฐ ดังนั้นการให้อำนาจผู้เสียหายดำเนินคดีอาญาแผ่นดิน อาจเป็นการ

เปิดโอกาสให้เอกชนใช้กฎหมายไปในทางที่ไม่สุจริต ดำเนินการฉ้อฉลกระบวนการ
ยุติธรรมทางอาญาได้ อีกทั้งเมื่อพนักงานอัยการทราบถึงการฉ้อฉลดังกล่าวก็อาจเป็น
การสายที่จะเข้าไปรักษาซึ่งผลประโยชน์ของรัฐได้

วิทยานิพนธ์เล่มนี้จึงมุ่งศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมาย ข้อตกลง ข้อบังคับระหว่าง
ผู้เสียหายกับพนักงานอัยการและองค์กรอัยการกับศาลยุติธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางป้องกัน
การฉ้อฉลคดีอาญาแผ่นดินของผู้เสียหาย ทั้งนี้เพื่อธำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมในกระบวนการ
ยุติธรรมทางอาญา

ABSTRACT

209180

Thesis Title Legal Problems Concerning Criminal Prosecution
 Pursued by Injured Parties

Student's Name Mr. Thitipong Kansaduak

Degree Sought Master of Laws

Academic Year 2011

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Pratueng Thaniyapol	Chairperson
2. M. L. Supakit Charoonrojn	

In criminal cases in which a private party has suffered injury, the injured party is allowed to initiate criminal proceedings without first securing permission from a prosecuting attorney. Giving the authority to initiate criminal case proceedings to an injured party in such instances may be ill advised in view of the fact that the criminal justice system itself could thereby be damaged. In addition, at present, coordination between injured parties, prosecuting attorneys and the body of prosecuting attorneys, as well as cooperation between prosecuting attorneys and courts of justice are not yet properly regulated in such cases and so damage can be readily inflicted on the organs of the state involved in judicial proceedings pursuant to these cases. Consequently, granting such authority to injured parties has had frequent untoward consequences for the viability of prosecutorial proceedings.

Findings are as follows:

In the Kingdom of Thailand (Thailand), private parties who have been injured are given too much authority in criminal case proceedings. Private party authorization in such cases has not received proper scrutiny by state agencies such that the interests of the state are fully preserved. This allows injured parties the opportunity to engage in the fraudulent pursuit of remedies for alleged damages incurred.

There have also been cases in which the accused and the allegedly injured party have colluded so as to lessen the authority wielded by prosecuting attorneys. This is tantamount to benefitting oneself at the expense of what would be beneficial for state interests. Therefore, awarding this degree of authority to injured parties affords private parties the opportunity to use the law in a fraudulent manner for private benefit in addition to misusing the criminal justice system itself for false ends in which justice is not served and the interests of the public are neglected. Even if prosecuting attorneys learn that there has been fraud in a particular case brought by a private party before the court, it may well still be too late to prevent harm to the interests of the state.

Accordingly, in this thesis, the researcher investigates feasible legal measures, proposed rules for agreements, and potential regulations that would provide explicit legal controls and unequivocal regulations governing the relationships between injured parties, the prosecuting attorney, the body of prosecuting attorneys, and courts of justice. The thesis can, therefore, provide guidelines for preventing fraud in criminal cases concerning injured parties for the sake of the integrity of the system of criminal justice.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตากรุณาของคณะกรรมการสอบ
ทุกท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล และ
อาจารย์หม่อมหลวงสุภกิต จรูญโรจน์ ที่กรุณาให้ข้อคิด คำแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนการดูแล
ที่อบอุ่นที่ท่านอาจารย์ได้มอบให้แก่ลูกศิษย์

ขอขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์พิเศษกุลพล พลวัน ท่านรองศาสตราจารย์
สุขสมัย สุทธิบดี และท่านรองศาสตราจารย์กำธร กำประเสริฐ ที่สละเวลามาเป็นกรรมการ
สอบให้แก่ข้าพเจ้าและได้ให้คำแนะนำและข้อคิดดี ๆ อีกมากมาย

ขอขอบคุณเจ้าของตำรา เอกสาร ผลงานและบทความทางวิชาการต่าง ๆ ที่ได้
อ้างอิง ตลอดจนบุคคลรอบข้างที่ให้ความรู้และกำลังใจแก่ข้าพเจ้า

ขอโน้มรำลึกพระคุณของอาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ
ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาผู้ให้กำเนิดที่ได้อุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนให้
ผู้เขียนรู้จักใช้ชีวิตจนมาถึงวันนี้

ท้ายที่สุดนี้ คุณงามความดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ หากมีคุณค่าและเป็นประโยชน์
ทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบให้เป็นกตเวทิตาแด่บิดามารดา บุรพจารย์ รวมทั้งผู้มี
พระคุณทุกท่าน และขอยกประโยชน์ของผลงานเล่มนี้แด่มหาวิทยาลัยรามคำแหงและ
ท่านคณาจารย์ทั้งหลาย รวมทั้งบุคคลผู้มีส่วนช่วยในผลงานเล่มนี้ และถ้าหากมีข้อบกพร่อง
ประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับความผิดพลาดนี้ไว้แต่เพียงผู้เดียว

ฐิติพงศ์ การสวด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	10
3. สมมติฐานของการศึกษา.....	10
4. ขอบเขตของการศึกษา.....	10
5. วิธีดำเนินการศึกษา.....	11
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 แนวคิด ประวัติและทฤษฎีการอนุญาตให้ผู้เสียหายเข้ามามีส่วนร่วม ในคดีอาญา.....	13
1. ประวัติ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้เสียหายในคดีอาญา.....	13
2. แนวคิดในการห้ามผู้เสียหายเข้ามาในคดีอาญา.....	20
3. แนวคิดการมอบอำนาจเริ่มต้นคดีในกระบวนการยุติธรรมอาญา.....	31
3.1 คดีที่ราษฎรเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย.....	35
3.2 คดีที่ราษฎรและรัฐเป็นผู้เสียหายร่วมกัน.....	36
3.3 คดีที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย.....	44
4. หลักข้อห้ามการดำเนินคดีซ้ำในเรื่องเดียวกัน (Ne Bis in Idem).....	45
4.1 ทฤษฎีผลผูกพันของคำพิพากษา.....	46
4.1.1 คำพิพากษาอันเป็นที่สุดโดยแบบพิธี.....	46
4.1.2 คำพิพากษาอันเป็นที่สุดโดยเนื้อหา.....	46

3	มาตรการทางกฎหมายในการดำเนินคดีอาญาในประเทศไทยและ ต่างประเทศ.....	48
1.	มาตรการทางกฎหมายในการดำเนินคดีอาญาโดยผู้เสียหายตาม กฎหมายไทย.....	48
1.1	สิทธิของผู้เสียหายในการดำเนินคดีอาญาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550	48
1.2	สิทธิของผู้เสียหายในการดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา.....	51
1.2.1	สิทธิของผู้เสียหายในการฟ้องคดีอาญา.....	53
1.2.2	สิทธิของผู้เสียหายในการระงับคดีอาญา	55
1.2.3	หลักเกณฑ์การฟ้องซ้ำตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา...	57
1.2.4	ศาลและคู่ความภายใต้กรอบของคำฟ้อง	59
1.2.5	การได้สวนมูลฟ้องจำเลยในคดีอาญาที่ราษฎรเป็นโจทก์ ฟ้องเอง	65
1.2.6	หลักเกณฑ์โจทก์ขาดนัดตามกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา.....	71
1.3	สิทธิของพนักงานอัยการในการเข้าเป็นโจทก์ร่วมตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	72
1.4	อำนาจการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการตาม กฎหมายที่ให้อำนาจแก่พนักงานอัยการ	73
1.4.1	พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. 2498	74
1.4.2	พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553.....	74
2.	มาตรการทางกฎหมายในการดำเนินคดีอาญาโดยผู้เสียหายตาม กฎหมายต่างประเทศ.....	76

บทที่	หน้า
2.1 ระบบชีวิลส์ลอว์.....	76
2.1.1 ประเทศฝรั่งเศส	76
2.1.2 ประเทศเยอรมัน	83
2.2 ระบบคอมมอนลอว์	87
2.2.1 ประเทศอังกฤษ	87
4 วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการฟ้องคดีอาญาแผ่นดินของ ผู้เสียหาย.....	93
1. วิเคราะห์ปัญหานักงานอัยการไม่ทราบว่าผู้เสียหาย ดำเนินการฟ้องคดีอาญาแผ่นดินด้วยตนเอง.....	97
2. วิเคราะห์ปัญหาการขอเข้าเป็นโจทก์ของพนักงานอัยการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 31	102
3. วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการตัดอำนาจฟ้องของผู้เสียหาย โดยสิ้นเชิงหรือตัดเพียงบางประเภท.....	105
3.1 วิเคราะห์การตัดอำนาจฟ้องของผู้เสียหายโดยสิ้นเชิง.....	106
3.2 วิเคราะห์การตัดอำนาจฟ้องของผู้เสียหายบางประเภท.....	108
4. วิเคราะห์ปัญหาจำเลยไม่มีสิทธิตามกฎหมายในการยื่น พยานหลักฐานต่อศาลในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง.....	109
5. วิเคราะห์ปัญหาการรักษาสิทธิของผู้เสียหายในกรณีพนักงานอัยการ สั่งไม่ฟ้อง.....	112
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	116
1. บทสรุป.....	116
2. ข้อเสนอแนะ.....	121
บรรณานุกรม.....	123
ประวัติผู้เขียน.....	129